

(betinget Frafald af Tiltale), 47—50 (Ungdomsfængsel), 87 (Straffen ikke Gentagelsesvirkning) og 88 Nr. 2, jfr. Stk. 2 (Nedsættelse eller Bortfald af den lovbestemte Straf).

Til § 17. (U. § 16, jfr. Mot. Sp. 32—63).

I denne Paragraf indeholdes Hovedbestemmelsen om Lovovertræderens *mentale Tilstand som Betingelse for Straf*.

Det hedder i den nugældende Straffelovs § 38, at straffri er Handlinger, der foretages af Personer, der er afsindige, eller hvis Forstandsevner er enten saa mangelfuldt udviklede eller saa svækkede og forstyrrede, at de ikke kan antages at være sig Handlingens Strafbarhed bevidst, eller som i Gerningens Øjeblik manglede deres Bevidsthed.

Dette er anvendt saaledes, at ikke enhver Form af Sindssygdом medfører Straffrihed, idet der ved »Afsindighed« forstaaes et snævrere Begreb end »Sindssygdом«, nemlig den fuldkomne Sindsforstyrrelse, hvori Bevidsthed om Gerningens Betydning ganske mangler. Endvidere vil det ses, at saaledes som den paagældende Bestemmelse er formuleret, vil Lægeerklæringer angaaende Lovovertræderens mentale Tilstand kun være oplysende og raadgivende for Domstolene ved Bedømmelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte skal ikendes Straf, men at det er Domstolenes eget Skøn, der er det endelig afgørende i Sagen.

Medens der i Kommissionen har været Enighed om ikke i saa Henseende at indføre nogen Sondring indenfor Begrebet Sindssygdом, har der gjort sig forskellige Opfattelser gældende med Hensyn til Paragraffens Affattelse iøvrigt, Divergenser som særlig skyldes et forskelligt Syn paa det i Teorien saa stærkt omtvistede Spørgsmaal om Kompetenceforholdet mellem Lægerne og Domstolene overfor Afgørelsen af det foreliggende Spørgsmaal.

Et Mindretal, bestaaende af 3 Medlemmer, foreslaar ud fra et rent praktisk *Strafmodtagelighedssynspunkt*, at Sindssygdом, hvormed sidestilles Aandssvagthed eller anden varigere mangelfuld Sjælstilstand, kun betinger Straffrihed, naar Gerningsmanden paa Grund af den paagældende Tilstand ikke kan anses egnet til Paavirkning gennem Straf, ens Afgørelse, der ikke blot formelt, men tillige reelt maa træffes af Domstolene under Hensyntagen til de i Sagen foreliggende Lægeerklæringer og andre Oplysninger om Tiltaltes Personlighed (jfr. nærmere Mot. Sp. 32—45).

Et andet Mindretal, bestaaende af eet Medlem, foreslaar i principiel Overensstemmelse hermed, men i Tilslutning til det allerede fra den nu gældende Straffelov kendte *Tilregnelighedsbegreb*, at Handlinger er straffri, naar de er foretagne af Personer, der er utilregnelige paa Grund af Sindssygdом eller Tilstande, der maa ligestilles dermed, eller Aandssvagthed i højere Grad. Ogsaa efter denne Formulering bliver det Domstolenes Skøn, der bliver det endelig afgørende, idet det ikke er nok, at Lovovertræderen efter Lægernes Formening er sindssyg, han skal tillige paa Grund af Sindssygdомmen være utilregnelig. Denne Afgørelse skulde træffes af Domstolene efter en Art social Vurdering, i første Række beroende paa etisk-retlige Hensyn, om Gerningsmanden i aandelig Henseende falder indenfor eller udenfor et vist Normalbegreb i Samfundet (jfr. nærmere Mot. Sp. 58—63).

Endelig foreslaar to Kommissionsmedlemmer ud fra et *lægevidenskabeligt Synspunkt*, at straffri er Handlinger foretagne af sindssyge, udpræget aandssvage samt Personer, der i Gerningens Øjeblik har været i en Tilstand, som ganske maa ligestilles med Sindssygdом.

Nærværende Forslag har — omend ikke formelt saa dog i Realiteten — fulgt dette sidste Mindretal. Idet man til Støtte herfor henviser til Mindretallets Bemærkninger i Mot. Sp. 45—58, skal man særlig fremhæve følgende:

Retsordenen (Domstolene) maa overfor Sindssygdомmene, ligesom paa andre Omraader, hvor der haves Brug for ikke-juridisk Sagkundskab, tage Konsekvenserne af, at den opererer med en anden Videnskabs Materier, og uden Kritik acceptere denne Videnskabs Resultater som en Helhed. Naar det nu efter disse maa antages, at der, naar Sindssygdом er konstateret, er størst Sandsynlighed for, at *hele* det psykiske Liv fungerer abnormt og, at derfor ingen iøvrigt strafbar Handling af en sindssyg tør anses upaavirket af Sygdомmen, saa er den juridiske Konsekvens deraf, at der for Retsordenen i Forhold til den sindssyge Lovovertræder mangler Beviset for Tilstedeværelsen af en virkelig forbrydersk Vilje, uden hvilken Straffen — ud fra hvilket Synspunkt man end betragter denne — mangler sin psykologiske Forudsætning. Ved Afgørelsen af, om Tiltalte skal straffes, har Domstolene (Nævninger og Dommere) saaledes kun at tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt han *efter Lægernes Skøn* er sindssyg, og er ganske fri for at